

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора

ЗЗСО I-II ст. с. Гунча

" 28 " лютого 2023 № 16

Інструкція № 18 з охорони праці в кабінеті математики

1. Загальні положення

1.1. **Інструкція з охорони праці в кабінеті математики** розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-XII) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 1 вересня 2017 року, з урахуванням «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу» ДСанПіН 5.5.2.008-01, затверджених постановою Головного санітарного лікаря України від 14.08.2001 р. № 63 і погоджених Міністерством освіти і науки України від 05.06.2001 р.

1.2. Ця Інструкція з охорони праці в кабінеті математики встановлює вимоги охорони праці перед початком, під час і після закінчення роботи вчителя математики загальноосвітнього закладу, а також порядок його дій і вимоги з охорони праці в аварійних ситуаціях. Вимоги даної інструкції з охорони праці є обов'язковими для виконання всіма вчителями математики, що працюють в закладі загальної середньої освіти.

1.3. До виконання обов'язків вчителя математики допускаються особи, які досягли 18 років, мають необхідну педагогічну освіту, пройшли обов'язковий попередній медичний огляд, вступний і первинний інструктажі з охорони праці і навчання з охорони праці, перевірку знань вимог охорони праці. Вчитель повинен мати медичну книжку з допуском до роботи і регулярно 1 раз на рік проходити профілактичний медичний огляд, кожні 6 місяців проходити повторні інструктажі з питань охорони праці.

1.4. **Вчитель математики з метою дотримання вимог охорони праці повинен:**

- впевнено знати і належним чином виконувати свої посадові обов'язки, інструкції з охорони праці, охорони життя і здоров'я учнів;
- забезпечувати режим дотримання норм і правил з охорони праці під час організації навчання учнів;
- мати чітке уявлення про небезпечні і шкідливі фактори, пов'язані з виконанням робіт і знати основні способи захисту від їх впливу;
- пройти вступний інструктаж і первинний інструктаж на робочому місці;
- керуватися в роботі правилами внутрішнього трудового розпорядку навчального закладу;
- дотримуватися режиму праці та відпочинку, який визначається графіком роботи;
- дбати про особисту безпеку і особисте здоров'я, а також про безпеку учнів у процесі виконання роботи або під час знаходження на території школи;

- дотримуватися правил особистої гігієни;
- при пересуванні по території і в приміщеннях користуватися тільки встановленими проходами;
- знати вимоги електро- і пожежобезпеки і вміти користуватися засобами пожежогасіння;
- вміти надавати домедичну допомогу потерпілому;
- виконувати режими праці та відпочинку, встановлені в закладі загальної середньої освіти;
- оперативно повідомляти заступника директора з адміністративно-господарської частини про всі несправності використовуваного обладнання, виявлених в процесі роботи, директору школи - про ситуацію, що загрожує життю і здоров'ю людей, про кожен нещасний випадок або про погіршення свого здоров'я;
- знати номери телефонів виклику екстрених служб (пожежної охорони, швидкої медичної допомоги і т. д.).

1.5. Під час виконання посадових обов'язків вчителем математики можуть мати місце наступні шкідливі та небезпечні фактори:

- недостатнє освітлення робочої зони;
- зорове стомлення при тривалій роботі з документами, зошитами;
- ураження електричним струмом при дотику до струмоведучих частин електрообладнання та електроприладів з порушеною ізоляцією;
- опіки при роботі з нагрівальними приладами;
- підвищена психо-емоційна напруга;
- значне голосове навантаження;
- статичне навантаження при незначному загальному м'язовому руховому навантаженні;
- пожежонебезпека;
- висока щільність епідемічних контактів;
- травми і падіння внаслідок пустощів учнів;
- падіння на слизькій підлозі.

1.6. Вчитель математики зобов'язаний дотримуватися протипожежного режиму в освітній установі, правил пожежної безпеки, знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння, а також порядок дій при виникненні пожежі або іншої НС, напрямку евакуації, вміти користуватися первинними засобами пожежогасіння.

1.7. Не допускається виконувати роботу, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння або у стані, викликаному вживанням наркотичних речовин, психотропних, токсичних або інших одурманюючих речовин, а також розпивати спиртні напої, вживати наркотичні засоби, психотропні, токсичні чи інші одурманюючі речовини на робочому місці або на території школи.

1.8. Вчитель математики повинен пройти навчання і мати навички надання першої домедичної допомоги постраждалим.

1.9. Про кожен нещасний випадок, випадки травмування, вчитель математики повинен негайно повідомити директору школи безпосередньо після надання першої допомоги потерпілому (працівнику, школяреві).

1.10. Вчитель, який допустив невиконання чи порушення цієї інструкції з охорони праці

для вчителя математики, притягується до відповідальності згідно зі Статутом, Правилами внутрішнього трудового розпорядку, чинним законодавством України і, при необхідності, проходить позачергову перевірку знань встановлених норм і правил охорони праці.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи вчителя математики

- 2.1. Перевірити готовність навчального кабінету математики до занять.
- 2.2. Перед початком роботи вчителю необхідно включити повністю освітлення у навчальному кабінеті математики і переконатися в справній роботі всіх світильників. Найменша освітленість робочого місця повинна становити: при люмінесцентних лампах – не менш 300 лк (20 Вт/м²).
- 2.3. Провести огляд санітарного стану кабінету і провітрити його. Вікна у відкритому положенні фіксувати гачками, а фрамуги повинні мати обмежувачі. Провітрювання слід закінчити за 30 хв до приходу учнів. Переконатися, у тому що температура повітря в кабінеті відповідає вимогам санітарних правил і становить 17-20 °С.
- 2.4. Упевнитися, що комутаційні коробки закриті, електричні розетки і вимикачі без пошкоджень (тріщин та сколів), а також без оголених контактів.
- 2.5. Вчителю математики забороняється самостійно усувати виявлені порушення електробезпеки. При помічених несправностях в електромережі, виходу з ладу електролампи чи запобіжника, вчитель математики повинен повідомити електрика або відповідального за електрогосподарство закладу загальної середньої освіти.
- 2.6. Перевірити заземлення технічних засобів навчання (комп'ютера, мультимедійного проектора, проекційного екрана та інтерактивної дошки) та інших електричних приладів.
- 2.7. Провести перевірку працездатності комп'ютера, упевнитися в справності електричного обладнання, ТЗН, оргтехніки в робочому кабінеті математики.
- 2.8. Переконатися в безпеці робочого місця, перевірити на стійкість і справність меблі, переконатися в стійкості згрупованих документів, а також перевірити наявність у необхідній кількості та справність канцелярського приладдя.
- 2.9. Перевірити справність робочих місць учнів.
- 2.10. Проконтролювати наявність і справний стан наочних посібників. При використанні таблиць та інших демонстраційних засобів слід перевірити надійність їх кріплення до дошки.
- 2.11. Підготувати необхідні для проведення уроку матеріали, наочні посібники, роздавальний матеріал.
- 2.12. Перевірити наявність у кабінеті математики аптечки для надання домедичної допомоги.
- 2.13. Перевірити наявність та термін придатності вогнегасників. При необхідності здати вогнегасники з простроченим терміном використання відповідальній особі і замінити на нові.
- 2.14. При виявленні пошкодження приладів і обладнання, вчитель математики зобов'язаний терміново доповісти відповідальному з охорони праці, заступнику директора з АГЧ, а при його відсутності - черговому адміністратору закладу загальної середньої освіти.
- 2.15. Не слід приступати до роботи, якщо виявлені невідповідності робочих місць вчителя математики або учнів встановленим в даному розділі вимогам, а також при неможливості здійснити зазначені вище підготовчі до роботи дії.

3. Вимоги безпеки під час роботи вчителя математики

3.1. Під час роботи слід підтримувати порядок у приміщенні, не захаращувати своє робоче місце і місця учнів, евакуаційні виходи з навчального кабінету математики.

3.2. Виконуючи роботу, не допускати застосування несправного електричного освітлення, не робочого персонального комп'ютера, принтера, ксерокса, іншого електричного обладнання, що знаходиться в робочому кабінеті математики.

3.3. Не слід залишати учнів без нагляду під час проведення навчально-виховного процесу.

3.4. При проведенні уроку математики необхідно підтримувати дисципліну і порядок, уважно стежити за тим, щоб учні дотримувалися всіх вказівок учителя математики, забезпечити безпечне проведення навчального процесу.

3.5. Під час уроку вчителю забороняється користуватися мобільним телефоном, відволікатись на розмови з іншими працівниками або батьками учнів.

3.6. Вчитель математики здійснює контроль за тим, щоб учні не приносили в кабінет математики сторонні предмети, а також не приймали їжу і напої в кабінеті.

3.7. При роботі необхідно дотримуватися наступних заходів безпеки від ураження електричним струмом:

- не торкатися до відкритих і неогорджених струмоведучих частин електроприладів, комп'ютерного обладнання та оргтехніки, до оголених або з пошкодженою ізоляцією проводів;
- не включати в електромережу і не відключати прилади мокрими і вологими руками;
- дотримуватися послідовності включення і виключення приладів, не порушувати технологічні процеси;
- не залишати включені в електромережу прилади без нагляду, включаючи ТЗН, персональний комп'ютер та іншу оргтехніку;
- не пересувати включені в електричну мережу прилади, включаючи ТЗН, персональний комп'ютер та іншу оргтехніку;
- не складати на електроприлади папір, речі та інші предмети;
- не проводити вимикання пристроїв ривком за шнур живлення;
- не намагатися виконати ремонт включеного в мережу електрообладнання;
- не згинати і не затискувати електричні з'єднувальні кабелі, дроти (шнури).

3.8. В цілях забезпечення необхідної природної освітленості кабінету математики не ставити на підвіконня квіти, зошити, підручники та інші предмети.

3.9. Під час перерв між заняттями при відсутності учнів періодично провітрювати кабінет математики, при цьому віконні рами зафіксувати у відкритому положенні гачками.

3.10. Наочні посібники застосовувати тільки в справному стані, дотримуючись правил безпеки і затверджених методик.

3.11. Під час роботи за комп'ютером, з принтером або ксероком дотримуватись правил експлуатації даного обладнання. У процесі роботи дотримуватись режимів праці і відпочинку.

3.12. При тривалій роботі з документацією, при перевірці зошитів і роботі на персональному комп'ютері з метою зниження стомлення зорового аналізатора, усунення впливу гіподинамії та гіпокінезії через кожну годину безперервної роботи необхідно робити невелику перерву на 10-15 хвилин, під час якої слід виконувати простий комплекс

вправ для очей, фізкультурні паузи і фізкультурні хвилинки.

3.13. Приміщення кабінету математики повинно відповідати вимогам норм та правил пожежної безпеки. Стежити за протипожежним станом кабінету математики, не користуватися електронагрівальними приладами з відкритою спіраллю, не сертифікованими подовжувачами і т. д.

3.14. При пересуванні слід звертати увагу на нерівності і слизькі місця на території і в приміщеннях навчального закладу, обходити їх і остерігатися падіння.

3.15. Вчителю математики необхідно дотримуватися наступних правил пересування в приміщеннях і на території школи:

- під час ходьби бути уважним і контролювати зміну навколишнього оточення;
- ходити по коридорах і сходових маршах, дотримуючись правого боку;
- при пересуванні по сходових прольотах слід дотримуватись обережності і уважності, не перестрибувати через сходишки, не переважуватися через перила, ходити обережно і не поспішаючи;
- не проходити ближче 1,5 метра від стін будівлі освітнього закладу.

3.16. Не допускається вчителю математики під час роботи порушувати цю інструкцію з охорони праці, інші інструкції з охорони праці та пожежної безпеки в школі. Заборонено приховування фактів травмування учнів і працівників.

3.17. При виникненні несправностей в роботі електроприладів, комп'ютерного обладнання або оргтехніки, технічних засобів навчання припинити роботу і знеструмити їх, повідомити про це заступника директора з адміністративно-господарської частини (завгоспа) навчального закладу.

3.18. Не використовувати в приміщенні кабінету електронагрівальні прилади: кип'ятильники, плитки, електрочайники, пловки, не сертифіковані подовжувачі і т.ін.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи вчителя математики

4.1. Після закінчення роботи вчителю математики необхідно відключити з електромережі апаратуру ТЗН (технічні засоби навчання), відключити електричні прилади, персональний комп'ютер, принтер.

4.2. Перевірити прибирання учнями робочих місць.

4.3. Провітрити кабінет математики.

4.4. Привести в порядок своє робоче місце, прибрати у відведені для зберігання місця документацію, наочні і методичні посібники, роздавальний матеріал, а також проконтролювати винос сміття з приміщення кабінету математики.

4.5. Закрити вікна, вимити руки і перекрити воду.

4.6. Перевірити наявність первинних засобів пожежогасіння. При закінченні терміну експлуатації вогнегасника передати його особі, відповідальній за пожежну безпеку в школі, для подальшої перезарядки. Встановити в приміщенні новий вогнегасник.

4.7. Упевнитися у відповідності приміщення кабінету математики вимогам норм та правил пожежної безпеки, вимкнути освітлення і закрити кабінет на ключ.

4.8. Про всі недоліки, помічені під час роботи, доповісти заступнику директора з адміністративно-господарської частини навчального закладу (при відсутності – іншій посадовій особі).

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. Не починати роботу в разі поганого самопочуття або раптової хвороби.
- 5.2. При виникненні аварійних ситуацій (прорив водопровідної системи або системи опалення) вивести дітей з приміщення навчального кабінету і доповісти про подію заступнику директора з адміністративно-господарської частини (при відсутності – іншій посадовій особі) і далі діяти згідно з отриманими вказівками.
- 5.3. При виникненні неполадок в роботі електрообладнання, появі іскор, диму і запаху гару негайно відключити обладнання від електричної мережі і доповісти про це заступнику директора з адміністративно-господарської частини (завгоспу). Роботу можна продовжувати тільки після усунення виниклих неполадок.
- 5.4. У разі виникнення пожежі необхідно у першу чергу евакуювати учнів з кабінету (керуючись планом евакуації з приміщення) в безпечне місце, задіяти систему оповіщення про пожежу, повідомити в пожежну службу за телефоном 101, доповісти адміністрації школи. При відсутності явної загрози життю приступити до гасіння осередка пожежі за допомогою первинних засобів пожежогасіння.
- 5.5. У разі отримання травми покликати на допомогу, скористатися аптечкою першої допомоги, звернутися за медичною допомогою до медпункту навчального закладу і повідомити про це директора школи (при відсутності – іншу посадову особу).
- 5.6. У випадку одержання травми учнями надати потерпілому першу допомогу, викликати шкільну медсестру (або доставити потерпілого в медпункт), у разі необхідності, викликати швидку медичну допомогу, доповісти про подію директору школи (при відсутності – іншій посадовій особі).
- 5.7. У разі загрози або виникнення осередка небезпечного впливу техногенного характеру діяти відповідно до плану евакуації, Інструкції про порядок дій у разі загрози та виникнення НС.